

[Per Hækkerup.]

for det lovforslag, hans parti og det konservative folkeparti har fremsat. Hvis man ser på den periode, der er gået, siden den nuværende regering blev dannet og den politik blev gennemført, som vi vedtog love om for snart 10 måneder siden, kan det ikke bestrides — og det har det ærede medlem heller ikke gjort — at der er sket en udvikling siden da, der på forskellige områder må betragtes som en gunstig udvikling. Man kan diskutere, i hvilken udstrækning det var de dengang gennemførte foranstaltninger, der fremkaldte denne udvikling, og det når man formentlig aldrig til enighed om; men der er næppe nogen, som vil bestride, at den politik, der blev gennemført i juni måned, har bidraget til, at vi har fået en forbedring af valutastillingen, at vi har fået et rigeligere forsynet pengemarked, og at vi har fået en lettelse i finansieringen som følge deraf.

Nu ser jeg nok, at det ærede medlem i sin fremsættelsestale erkender, at der er sket forbedringer på disse områder, og når han og hans parti og det konservative folkeparti alligevel har fremsat forslaget om, at loven om stabiliseringslånet skal ophæves, har jeg med megen interesse forsøgt at få fat på, hvad motiveringen var. I det, den ærede ordfører for forslagsstillerne sagde i første omgang, er der en motivering — sådan har jeg opfattet det — der går ud på, at selv om det ikke fremgår af statistikken og det ærede medlem altså på forhånd fritager sig selv for forpligtelsen til at komme med statistisk underbygning af sine synspunkter, så har erhvervslivet — med den erfaring, erhvervslivet har med hensyn til ordretilgang og indtryk af, hvordan forretningslivet ligger — en forventning om, at der vil komme en betydelig nedgang i beskæftigelsen, hvis der da ikke skulle ske et pludseligt omslag. Det ærede medlem når derfor til den konklusion, at hvis der er den risiko, som erhvervslivet her føler, og som man altså ikke kan give en statistik for, så er det nødvendigt, at vi nu stimulerer, hvor vi før har måttet bremse. Det forekommer mig at være en meget dristig slutning, det ærede medlem allerede har ment at kunne drage af de heldige virkninger af de foranstaltninger, der blev gennemført for 10 måneder siden, men det er tilsyneladende en tilfreds-

hed over disse resultater, der fører til, at man nu mener, det er muligt at stimulere, hvor vi før har måttet bremse.

Det ærede medlem siger videre, at derfor vil det være rigtigt, at man lader erhvervslivets folk beholde disse 200 mill. kr., som stabiliseringslånet udgør for et kalenderår. Nu er der vel næppe nogen, der vil bestride, at opkrævningen af stabiliseringslånet i et vist omfang har betydet en nedsættelse af forbruget. Den højtærede finansminister vurderer, at det er cirka halvdelen af provenuet, der er fremkommet ved nedsat forbrug; andre har måske den opfattelse, at det er noget mindre, der er taget af forbruget. Men næppe nogen vil dog påstå, at det ikke har påvirket forbruget i nedadgående retning, og derfor må det givetvis, hvis vi skred til en ophævelse af stabiliseringslånsloven, betyde, at forbruget ville blive forøget, og at dermed den samlede opsparing i samfundet ville blive formindsket.

Men selv om man ser bort fra den betragtningensmåde, selv om man gik ind på den tankegang, der synes at ligge hos det ærede medlem, nemlig at stabiliseringslånet overhovedet ikke påvirker forbruget, men kun betyder omflytning af kapital fra private borgere til staten og samfundet, forekommer den konklusion, det ærede medlem når til — og som jeg finder i hans fremsættelsestale, hvor han siger, at under disse vilkår vil selv en overflytning af kapital fra det ene område til det andet kunne virke beskæftigelsesfremmende — mig at være en meget spagfærdig begrundelse for at ophæve loven om stabiliseringslånet, og ganske særligt synes det mig, at de forskellige erhvervsgræne her må have en lidt forskellig interesse i en sådan overflytning, som det ærede medlem taler om. Hvis en sådan tilbageflytning skulle ske, med det resultat, som jeg forstod at det ærede medlem var villig til at acceptere, at staten atter skulle optræde på obligationsmarkedet som låntager, ville det givetvis betyde, at obligationsrenten igen ville få en stigende tendens, og det kunne ikke undgå at komme til at virke vidt forskelligt for de forskellige erhverv, alt efter om de henvender sig fortrinsvis på obligationsmarkedet, er afhængige af de lån, der ydes af kreditforeninger og hypotekforeninger, eller om de henvender sig til andre dele af kapitalmarkedet. Jeg